

**OBNOVA JIRÁSKOVA NÁMĚSTÍ
A KLÁŠTERNÍ ZAHRADY
V PLZNI**

Zápis z představení vítězného návrhu veřejnosti a veřejné besedy

21. 6. 2017 / 17.00

1/ PŘÍTOMNI

Zástupci místní veřejnosti (cca 50 lidí)

re:architekti (vítězný tým)

Ondřej Synek, architekt

Jiří Žid, architekt

Marie Gelová, krajinářská architektka

Pavla Drbalová, krajinářská architektka

Květoslav Syrový, dopravní inženýr

Městský obvod Plzeň 2 – Slovany

Jan Fluxa, místostarosta MO

Helena Müllerová, tajemnice MO

Pavla Nachtmanová

Jan Machačný

spolek Pěstuj prostor

Marek Sivák, architekt a facilitátor

Silvie Hašlová

Masarykova ZŠ Plzeň

Antonín Herrmann, ředitel

Klášter dominikánů Plzeň

Alvarez Kodeda, zástupce převora

Nadace Proměny Karla Komárka

Jana Říhová

Karla Kuplíková

Radek Janoušek

Petra Hrubošová

Eva Kubjátová

Česká komora architektů

Pavel Nasadil, předseda poroty CNP 2017

2/ ÚVOD

Ve středu 21. června proběhla v parku před klášterem dominikánů na Jiráskově náměstí v Plzni slavnostní vernisáž návrhů z druhé architektonické soutěže na revitalizaci náměstí a klášterní zahrady „Cena Nadace Proměny 2017“. Vernisáže se vedle početných zástupců místní veřejnosti zúčastnil vítězný tým re:architekti studio s.r.o., představitelé Městského obvodu Plzeň 2 – Slovany, Nadace Proměny Karla Komárka a partnerů projektu (spolku Pěstuj prostor, Kláštera dominikánů Plzeň, Masarykovy základní školy). Po úvodních proslovech, přípitku a možnosti prohlédnout si soutěžní návrhy na velkoplošných panelech se přítomní přesunuli do farního sálu kláštera. Zde jim architekt Ondřej Synek a další členové týmu re:architekti podrobněji představili svůj soutěžní návrh a hlavní myšlenky, se kterými k úloze přistupovali. Následovala veřejná diskuse moderovaná facilitátorem Markem Sivákem.

Přítomní na návrhu oceňovali zejména:

- vítězný návrh celkově
- využití původních materiálů
- navrženou zónu 30
- řešení klášterní zahrady
- dosazení dalších stromů okolo náměstí
- zavlažovaný trávník
- řešení vsakování povrchové vody v celém území

Připomínky naopak byly k:

- příp. vytváření „zákoutí“
- ornamentu před kostelem
- jednosměrnému řešení provozu
- řešení dopravy v klidu
- řešení předprostoru školy
- kácení poměrně velkého množství stromů
- řešení křižovatek s Plzeneckou ul.
- nadbytečná cyklostezka
- umístění prvků pro děti
- umístění mobiliáře v parku
- vybavenosti určené pro mládež
- neoplocení pobytových trávníků
- domnělému vymístění sochy kamene

Vysvětlení k jednotlivým bodům a návrh jejich řešení jsou uvedeny v tabulce, která je přílohou tohoto zápisu.

3/ PŘEDSTAVENÍ VÍTĚZNÉHO NÁVRHU

O ateliéru re:architekti:

Od roku 2011 se zabývá rozvojem měst, urbanismem, veřejným prostorem, územním plánováním, stavbami. Spolupracuje s řadou dalších odborníků.

Obecný princip návrhu

Každé místo ve městě, musí být čitelné z hlediska uživatelů, jinak se v něm uživatelé „ztrácí“ a začínají se dívat nežádoucí věci. Prostor náměstí je v návrhu řešen jako soustava prostranství, která re:architekti jasně pojmenovávají a dávají jim vzájemnou hierarchii. Jejich zařízení (architektonickým pojednáním a vybavením příslušnými prvky) iniciují děje, které se v daném prostoru mají odehrávat. Hlavním úkolem návrhu bylo tyto prostory správně definovat.

Parkové náměstí (mezi klášteřem a bytovým domem)

Je těžištěm návrhu, místem pro společenská setkávání, odpočinek, provázanost s kostelem a klášteřem. Hlavní částí parku je pobytový trávník, má iniciovat hry, lákat k posezení, užívání. Okolní část náměstí je naopak v mlatu, který má univerzální využití (chůze, kolo, umístění herních prvků), a dobře propouští vodu. Přejchod mezi trávníkem a mlatem vytváří lem z hlazeného betonu. Klášteř je dominantou celého prostoru. Růžice (také hlazený beton) v parku před kostelem vybízí k různým aktivitám (cvičení, setkávání, bruslení), odkazuje na dobu vzniku náměstí a vztah k minulosti. Ve věci utváření ornamentů na lemu a růžici se předpokládá participace veřejnosti. Návrh zohledňuje hlavní diagonální tahy přes náměstí. Prostor parku je vymezen různými aktivitami, spojeným společným povrchem.

Architekti navrhuji nalézt vhodný význam a příp. i konkrétní podobu ornamentu pro růžici a lem pobytového trávníku ve spolupráci s místní veřejností, např. formou společného workshopu.

Klášteřní zahrada

Je kombinací klášteřního provozu, komunitní zahrady a potřeb školy, místem pro společenská setkávání. Návrh zachovává stávající prostorové schéma a důležité průhledy, doplňuje vstup naproti škole, jasně odděluje soukromou klášteřní zahradu s jejími nároky a komunitní (veřejnou) část zahrady. Tuto část dále dělí na jedno hřiště a tři louky, do rohů umísťuje nádrčky na vodu sbíranou se střechy klášteřa.

Točna

Je komponována jako méně formální část náměstí. Dělí se do dvou améb – jedna vymezuje plácek před vstupem do školní zahrady, druhá funguje jako loučka k venčení psů, kde se počítá i s momentem setkávání. Navržené řešení zachovává stávající vegetaci a dosazuje nové stromy.

Předškolí

Škola nemá vlastní zahradu, předškolí se proto nabízí k využití. V současnosti slouží především jako prostorová distanc od komunikace, zároveň omezuje děje v daném území. V případě oplocení a „přířknutí škole“ by prostor předškolí bylo možné využít o přestávkách, šlo by zde umístit venkovní učebnu. Řešení počítá s úpravou dopravy u školy v době ranní špičky dle projektu Bezpečné cesty do škol. Vstupy jsou dnes vedeny z boku školy, dle toho je zjednosměrněna doprava kolem školy.

Ulice

Funguje jako součást náměstí, strana ke klášteru je odhalená, beze stromů, zpoza zdi lze vidět náznak bohatství zeleně v klášterní zahradě. Naopak výsadba alejí u parkovacích stání na straně domů. Domy na náměstí – snaha umožnit oživení jejich parteru (přízemní části, kde mohou vznikat obchody, kavárny apod.), příprava chodníků a iniciace nových dějů (předzahrádka a další).

Zeleň

Navržené řešení je schematické, konkrétní řešení bude dále upřesněno dle nového dendrologického průzkumu. Počítá se s odstraněním neperspektivních, nemocných stromů a s částečným kácením kvůli sjednocení prostoru. Část stávajících stromů se zachová, návrh dále vysazuje velké množství nových stromů jak na náměstí (doplnění důležitých linií zeleně v parkové části náměstí a zdůraznění jednoty centrální části), tak k vytvoření alejí v podélných ulicích. Do klášterní zahrady umísťuje nové ovocné stromy.

Doprava

Návrh zjednosměrňuje provoz náměstí, které funguje celé jako zóna 30, počítá se s možností zúžení ulic (š. min. 5,5 m vč. cyklopruhu š. 1,5 m), malými výškovými rozdíly mezi vozovkou a chodníkem, systémem předností zprava. Možnost aplikovat zónu 30 na celou tuto oblast – hlavní tahy do centra jsou vedeny mimo náměstí, zde pouze místní doprava (souvisí i napojení na další část Slovan v lokalitě U Bachmače, kde se počítá se zónou 30 a systémem jednosměrných ulic). Parkování v ulicích je umístěno na straně u domů ve formě kolmých stání, naopak na straně u klášterní zahrady a parku parkování záměrně není a je zde vedena cyklostezka.

Materiálové využití

Návrh využívá celou škálu materiálů vč. zachování části původních: mozaika, mlat, hlazený beton s vloženým ornamentem, snaha o recyklaci stávající dlažby (plzeňská deska, kostky 10x10 cm, pražská mozaika, která je kolem kláštera), na parkovací stání je použita dlažba s širší spárou kvůli vsaku.

4/ DALŠÍ POSTUP

V současné době se připravuje smlouva mezi ateliérem re:architekti, městem Plzní a Nadací Proměny Karla Komárka. Na podzim či v zimě naváže další setkání s veřejností.

5/ PŘÍLOHY

Příloha 1: Body diskuse, jejich vysvětlení a návrh řešení

Zapsala: Jana Říhová, Nadace Proměny Karla Komárka

Ověřil: Marek Sivák, Pěstuj prostor, z. s., Ondřej Synek, re:architekti